

სურსათის
ეროვნული
სააგენტო

Rabies national control plan in Georgia

Ioseb menteshashvili

Deputy Head of Veterinary Department

National Food Agency

საქართველოს
ეროვნული
სააგენტო

State surveillance

FMD

Rabies

Anthrax

Brucellosis

Tuberculosis

Avian Influenza

Sheep and Goat Pox

Lumpy Skin Disease

African Swine Fever

Peste des Petits Ruminants

Crimean Congo Hemorrhagic Fever

Active Surveillance Campaigns

საქართველოს
ეროვნული
სააგენტო

Activities against rabies

Rabies activities included in state budget:

- Disease Surveillance, sample collection in case of suspicious
- Rabies prophylactic vaccination
- Rabies mandatory measures – vaccination, quarantine, disinfection
- Rabies post vaccination sero-survey
- Surveillance on animal bites
- Public awareness campaigns regarding the rabies

სურსათის
ეროვნული
სააგენტო

Public awareness

ფრთხილად ცოფია!!!
ნაიკითხეთ და გადაეცით სხვას ნასაკითხად

ცოფი ინფექციური დაავადებაა, რომელიც ხასიათდება ცენტრალური ნერვული სისტემის დაზიანებით და მოიცავს სიკვდილოდ.

ცოფი ავადდება როგორც ნებისმიერი შინაური და გარეული ცხოველი, აგრეთვე ადამიანი!!! ცოფის ვირუსი მრავლებს ცხოველს სასწრაფო ვარკვლებში, ის კენით, დატენით ან დაფორბულით ათავადებს ცხოველს და ადამიანს.

გარეშობა ცოფის ძირითად რეზერვუარს წარმოადგენენ გარეული ზოოფუნებრივი ცხოველები: მელა, ღარი, მელი, მარე, ასევე ვასტრინი / მანანალა (ძაღვი, კატა) ცხოველები. ცოფის ინცუბაციის (დარეული) პერიოდი ხშირად 2-6 კვირა, თუმცა შეიძლება წესამდე გასტყოს. ხანგრძლივობა დამოკიდებულია დატენის ადგილზე და სიღრმეზე, ნაკენი განსაკუთრებით ხაშიმა თვისა და კიდურებზე.

ცხოველის მიერ დატენის, დაკანონის ან დადორბულის შემთხვევაში, აუცილებლად შეაკითხეთ ექიმს!!! ცოფის ვირუსით ინფიცირების შემთხვევაში, ადამიანის გადასარჩენი ვერაფერით გაპირველი 24 საათის განმავლობაში ცოფის სანინააღმდეგო აფრების ჩატარება!

ცოფი
აბერი და ღაცავი სიცოცხლე!

ცოფი – ინფექციური დაავადებაა, რომელიც ავადდება ნებისმიერი შინაური და გარეული ცხოველი, ასევე ადამიანი.

დაინფიცირება სხვა დაავადებულ ცხოველს ნაკენით, ნაკენით ან დღეობრებით.

ადამიანისთვის გამა უფრებით საშიშია ნაკენი თვისა და კიდურებზე.

ცოფის ძირითადი რეზერვუარები არიან: მელა, ტურა, მელი, მარე, ასევე შინაური და ვასტრინი ცხოველები (ძაღვი, კატა).

სოფის სანინააღმდეგო ვაქცინაცია

აბერი და ღაცავი სიცოცხლე!

სურსათის ეროვნული სააგენტო ცოფის პრევენციისთვის ვაქცინაციას ეთავსობრებად განახორციელებს თბილისის ყველა უბანში.

საგენტოს ეროვნული სააგენტო
სურსათის ეროვნული სააგენტო
This project is funded by the European Union.

დამატებით ინფორმაციისთვის დარეკეთ
ცხელ ხაზზე: 2 47 01 01
თბილისი, მარშალ გელგუანის ქ, №6

28 სექტემბერი

სოფიან ბრძოლის სანინააღმდეგო დღე

სურსათის ეროვნული სააგენტო დარს მნიშვნელოვან როლს სანიტარული პრობლემების აღმოფხვრის საქმეში.

ვაქცინაცია უფასო!

ცხელ ხაზი: +995 020 201 51 00

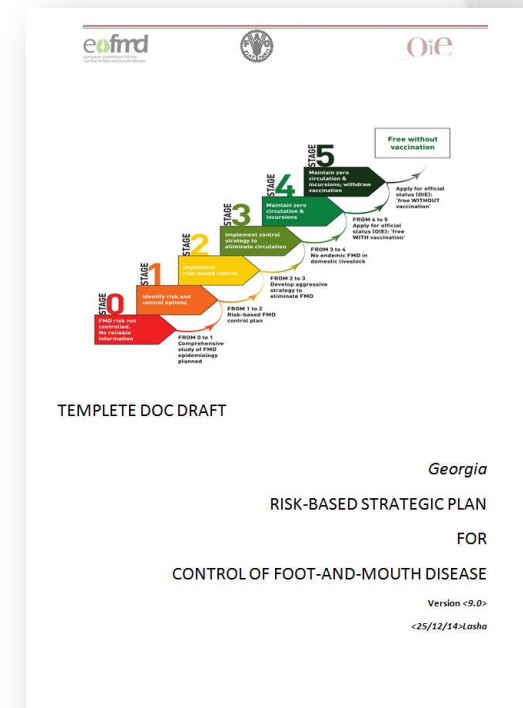

საქართველოს
ეროვნული
სააგენტო

Legislation – control plan

Rabies National control plan (draft version)

- Format used – template of Risk Based Strategic Plan (RBSP) for FMD (EuFMD)

საქართველოს
ეროვნული
სააგენტო

Purpose of control plan

Why do we need control plan?

- Plan for actions (what?)
- Timetable for specialists (when?)
- Document for leadership to understand
- Document for stakeholders
- Source of information for donors
- Possibility to measure success (indicators)

საქს
საქსის
სააგენტო

Strategic plan (draft version)

Is drafted by local and international experts

ყოფხე ვეტერინარული ზედამხედველობის გაძლიერება

ყოფის საწინააღმდეგო ყოვლისმომცველი სახელმძღვანელოს შემუშავება
 სააგენტოს ვეტერინარებისათვის ყოფის ყოვლისმომცველი სახელმძღვანელოს შემუშავება, სადაც გაერთიანებული იქნება ყველა შესაბამისი სოპი და საინფორმაციო გზამკვლევი
 სახელმძღვანელოს თარგმან ინგლისურად და საერთაშორისო დანტერესებულ ორგანიზაციებისათვის გაქმნის უზრუნველყოფა
 მომავალი წლების განმავლობაში საჭირო ნიმუშების რაოდენობის ბიულეტენება
 ზედამხედველობის გაძლიერების და ეკუთვნის ინფორმირების პარალელურად ნიმუშების მოსალოდნელი ზრდის შესაბამისად საჭირო რაოდენობის ნიმუშების გათვალისწინება გრძელვადიან ბიულეტენში
 გის სისტემის გამოყენება ზედამხედველობის შედეგების ანალიზისთვის
 ნიმუშების აღებისას დზვის-სისტემაში შემთხვევის გეოლოკაციის ინფორმაციის მითითება
 გის სისტემაში შესაბამისი ანგარიშების მოზადება
 ყოფის შემთხვევების შესახებ განმარტების სტრუქტურების დროული ინფორმირება
 სახელმწიფო ვეტერინარებისათვის ურთიერთშეტყობინების შესაბამისი სტანდარტული ოპერაციული პროცედურების შემუშავება
 განმარტების სტრუქტურებისგან პერიოდულად უკუკავშირის მოპოვება
 ზედამხედველობის სისტემის შეფასების სტრუქტურის შემუშავება
 ყველა შემთხვევის და აღებული ნიმუშის შესახებ ინფორმაციის დზვის-ის სისტემაში რეგისტრაციის უზრუნველყოფა
 დზვის-ის სისტემაში შემთხვევის ინფორმაციის ხარისხის მონიტორინგი
 დაავადების შემთხვევის დროს ცენტრალური ოფისის წარმომადგენლების ველზე მივლინების უზრუნველყოფა
 ზედამხედველობის სოპ-ების პერიოდული გადახედა, უკუკავშირის მიღება რეგიონული ოფისებიდან და შესაბამისი ცვლილებების უზრუნველყოფა
 გარეულ ცხოველებში ყოფის ზედამხედველობის გაძლიერება
 ეკუთვნის ცნობიერების ამაღლების გზით გარეული ცხოველების ნიმუშების მოპოვება და ლაბორატორიული კვლევა
 სახელმწიფო ვეტერინარების ინფორმირება ავტოავარიებისას დაეცემული გარეული ცხოველების ნიმუშების აღების საჭიროების შესახებ

წლების მიხედვით ლაბორატორიულ ქსელში ყოფხე შეტანილი ნიმუშების რაოდენობის დათვლა რეგიონების მიხედვით და ნიმუშების ტრანსპორტირებაზე დახარჯული თანხების დათვლა დიაგნოსტიკის შესაძლებლობების გაფართოების საჭიროების ანალიზისთვის
 ყოფის დიაგნოსტიკის დაწერვა ქუთაისის და ბათუმის ვეტერინარულ ლაბორატორიებში
 პროფესიულ ტესტირებაში მონაწილეობის მიღება
 ხარისხის კონტროლის მიზნით ყოფის დიაგნოსტიკის პროფესიულ ტესტირებაში რეველარულად ჩართულობა
 პროფესიული ტესტირების შედეგების სააგენტოსთვის ინფორმირება
 ლაბორატორიულ ქსელში შემოსული ნიმუშების და მასზე ჩატარებული ლაბორატორიული კვლევების შედეგების დზვის-ის სისტემაში რეგისტრაცია
 სააგენტოს მიერ შეტანილი ნიმუშებზე ლაბორატორიული კვლევების შედეგების სისტემაში ასახვა
 კრძომდ შემოსული ნიმუშების დროს დზვის-ის სისტემაში შემთხვევის რეგისტრაცია ლაბორატორიის თანამშრომლების მიერ
 კრძომდ შემოსული ნიმუშების დროს დზვის-ის სისტემაში შემთხვევის რეგისტრაციის სოპ-ის ერთობლივი შემუშავება სეს და სსლ სპეციალისტების მიერ (საჭირო მინიმალური ეპიდემიოლოგიური ინფორმაციის, საკონტაქტო მონაცემების და სხვა შესახებ).

ყოფის დაავადების აღმზრუნველის ტიპირება

აღმზრუნველის ტიპირების შესაძლო ვარანტების განხილვა და ბიულეტენის (დონორის) მოძიება
 ტიპირების განხორციელების შესაძლებლობის განხილვა ეროვნულ ან საზღვარგარეთის ლაბორატორიებში
 ტიპირების მიზნით სახელმწიფო ბიულეტენის/დონორთა დახმარების გამოყენების შესაძლებლობის განხილვა
 ნიმუშების შერჩევის მატრიცის ჩამოყალიბება
 მუხუდული რესურსების შემთხვევაში ტიპირებისთვის გამოსაკვლევი ნიმუშების შერჩევის მატრიცის შემუშავება (ყველა დანტერესებული ორგანიზაციის ჩართულობით)
 აღმზრუნველის ტიპირების შედეგების ანალიზი
 ტიპირების შედეგების ყოველწლიური ანგარიშება

საქს
საქართველოს
საგარეო
საგარეო
საგარეო

Content of strategic plan

- Strategic objective and component objectives, activities
- Possible control activities
- Recommendation of international experts
- Responsibility table (who does what)
- Necessary budget and donors involvement
- Implementation timeframe
- Criteria's for measure of success, indicators
- Public awareness campaigns

საქართველოს
ეროვნული
სააგენტო

Standardized guidelines (SOP)

National Control Plan will be annexed by rabies related guidelines

- Information regarding purpose of action (vaccination, sampling, survey etc.)
- Actions step by step (who does what)
- Actions on animal (restrain, vaccination, sample collection practice)
- Sample labeling and transportation (sample field ID, storage)
- Annexes Paper forms (field paper form, acts, monitoring acts etc.)

სურსათის
ეროვნული
სააგენტო

გზამკვლევის ბენეფიციარები

ვეტერინარიის დეპარტამენტი – 35
თანამშრომელი

ლაბორატორია

რეგიონული ოფისი – 160
თანამშრომელი

კერძო
კლინიკები

ხელშეკრულებით – 650
თანამშრომელი

საქართველოს
ეროვნული
სააგენტო

Necessary support from donors

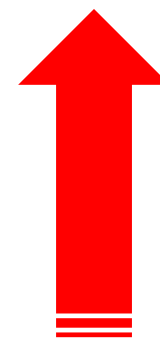
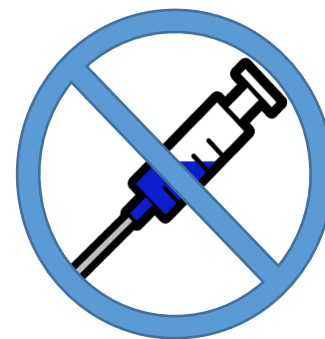
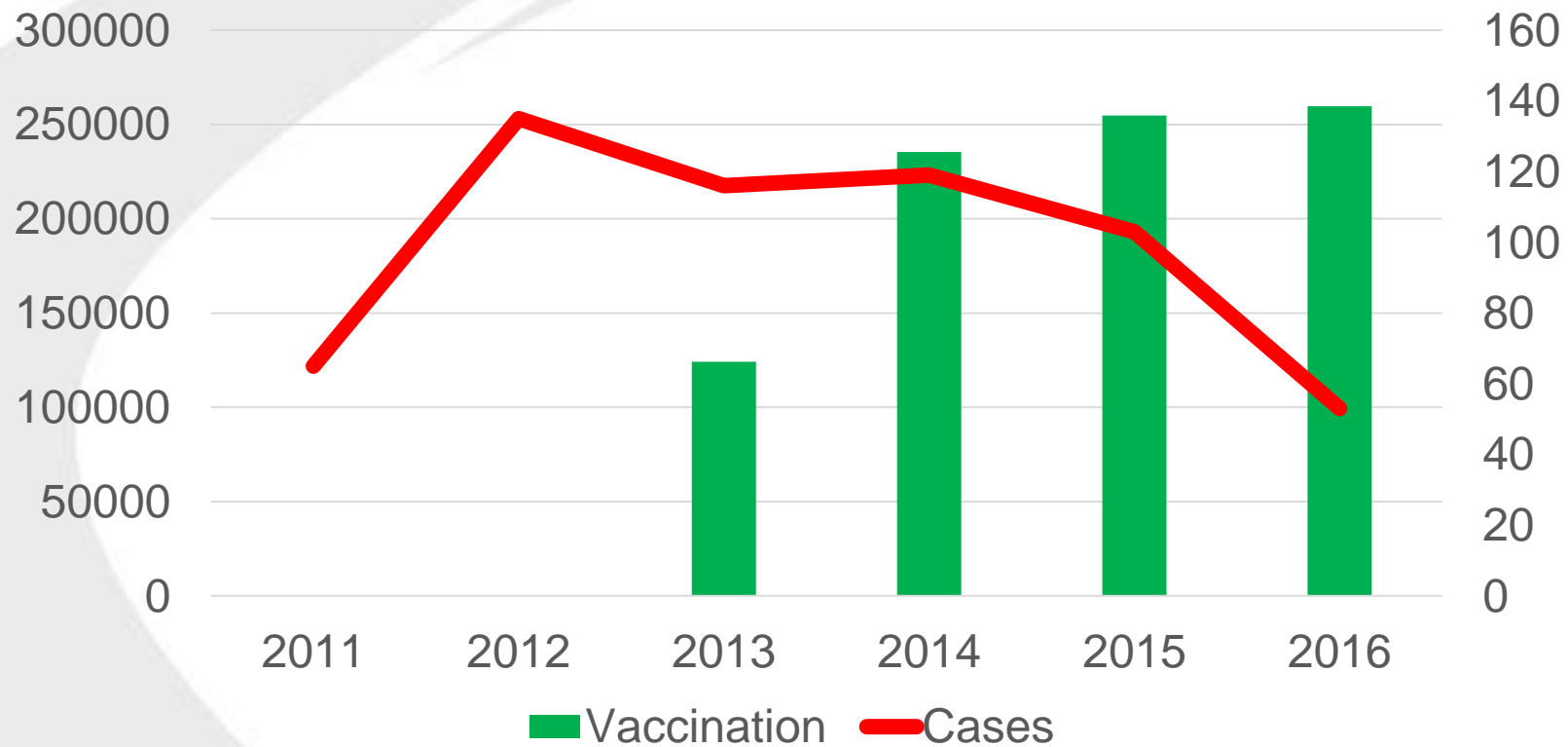
- Support for designing National Control Plan
- Official recommendation report
- Scientific support

საქართველოს
ეროვნული
სააგენტო

Conclusion

Rabies vaccination and disease cases in animals

ს.ე.ს.
საქართველოს
სამშენებლო
სამსახური

Thank you for your attention

